



ศิลปะแห่งแผ่นดิน

โดย...ศักดิ์ศิริ มีสมสืบ

อุดมการณ์และจิตวิญญาณ ครู 'ศิริพร'

● ทุกท่านคงจดจำนาม "ครูจุหลิง" ได้ นามนี้ ได้สร้างแรงกระเพื่อมไหวขึ้นในจิตใจผู้คนให้หันมามองครูผู้อุทิศตนทุ่มเทให้งานที่ตนรักอย่างไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อย ทั้งกาย ใจ สติ ปัญญา และจิตวิญญาณ

หลังจากที่สังคมได้สูญเสียครูจุหลิงไป วงการศึกษาไทยได้ก่อเกิดรางวัล "ยอดครูผู้มีอุดมการณ์" ในโครงการตามรอยเกียรติยศครูผู้มีอุดมการณ์ และจิตวิญญาณครู (ถึงปัจจุบันเป็นปีที่ 5)

ปีที่ผ่านมามีครูผู้ได้รับยกย่องตามรอยครูจุหลิง 4 ท่าน จาก 4 ภาค ทั่วประเทศ ครูศิริพร หนึ่งท่าน คือหนึ่งในสี่

ปัจจุบัน ครูศิริพร เป็นครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านอ้ายคง อ.เทพสถิต จ.ชัยภูมิ เป็นหัวหน้าคณะวิจัยภาษา-วัฒนธรรม ห้องถิ่นญ้อกร เป็นนักพัฒนาสังคม

ญ้อกร คือนามชาติพันธุ์ "มอญโบราณ" มีวัฒนธรรม มีภาษา (พูด) ของตนเอง นาม ญ้อกร มีความหมายว่า "ชาวบน" ตั้งรกรากอยู่ดินแดนที่ราบสูงโคราช บริเวณรอยต่อจ.ชัยภูมิ นครราชสีมา และเพชรบูรณ์ นับแต่ครูศิริพรได้มาทำหน้าที่แม่พิมพ์ของชาติที่โรงเรียนบ้านอ้ายคง คุณครูไม่เคย

ย้ายหนีความท้อถอยดารไปไหน ยังคงอยู่กับเด็ก ๆ ของเธอ ยังอยู่กับชาวบ้าน กับชุมชน จนปัจจุบันก็ร่วม 3 ทศวรรษ

นอกเหนือจากภารกิจหลักของคนเป็นครู ครูศิริพรยังได้ใช้เวลาเรียนรู้ และรวบรวมภาษาญ้อกร โดยใช้อักษรภาษาไทยบันทึกตามการออกเสียงของเด็ก ๆ และผู้ใหญ่ชาวญ้อกร

สบายดีหรือ = ซะบายฮนั่มเพอ
กินข้าว = จาโป่ง
อรรอยจัง = มีอบ ทน็ด
นับหนึ่งถึงสิบ = ม่วย บาร ปี บัน ชน ตเรา ฮีม
ป้อฮ ฮินจาม ฮินจิด จัซ เป็นต้น
จนกระทั่งปี พ.ศ. 2539 ทางศูนย์ศึกษาและ

ฟื้นฟูภาษา-วัฒนธรรมในภาวะวิกฤติ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา ได้เข้ามาร่วมศึกษา ชำระ รวบรวม



จัดระบบการถ่ายโอนภาษาจนสามารถบันทึกภาษาพูด

"ญ้อกร" ไว้อย่างถูกหลักการทางภาษาศาสตร์
ภาษา "ญ้อกร" เป็นภาษาที่เกี่ยวข้องกับภาษามอญโบราณ สมัยทวารวดี และไม่พบผู้พูดภาษานี้ในที่ไหนใดในโลก จึงนับว่าการริเริ่มของครูศิริพร คือ ก้าวแรกที่ยังผลให้ภาษาญ้อกร ไม่สิ้นสูญ ทั้งยังสามารถดำรงอยู่อย่างมีความหวังที่จะฟื้นฟูไปพร้อมกับวัฒนธรรมอันเป็นวิถีชีวิตของชาวมอญโบราณกลุ่มนี้ โดยครูศิริพรยังเป็นหัวเรี่ยวหัวแรงในโครงการที่ตั้งขึ้นเพื่ออนุรักษ์ และฟื้นฟู ภาษา-วัฒนธรรมชาวญ้อกร ที่กำลังจั้นรูปก่อร่างขึ้นในชุมชน

ผมมีโอกาสได้พบ และสนทนากับคุณครูศิริพรเพียงช่วงเวลาเล็กน้อยใน 2 วัน ที่งานศิลป์हतถถถถระดับชาติ (จัดโดย สพฐ.) โดยคุณครูมีน้ำใจมาช่วยงานกิจกรรมการแสดงดนตรีของครูภูมิปัญญาไทย และครูในพื้นที่พิเศษ ผมรู้สึกชื่นชมยินดีที่ได้รู้จัก นอกจากยินดีแล้วยังปริดา แถมปราโมทย์ ที่วงการศึกษไทยยังมีบุคลากรที่ทุ่มเทชีวิต เพื่ออนาคตการศึกษาของเด็ก ๆ และยังอุทิศชีวาเพื่อดำรงรักษาพัฒนาคุณค่า แห่งศิลปวัฒนธรรม อย่างมีวิสัยทัศน์ ก้าวไปข้างหน้าอย่างเคารพ รากเหง้า ภูมิปัญญาบรรพชน

ด้วยความรู้สึกส่วนตัว ขอใช้กาลเทศะนี้ แสดงความคารวะแด่ครูศิริพร หนึ่งท่าน "ยอดครูผู้มีอุดมการณ์"